

Waren we zo handig of hadden we zo weinig geld? In de jaren vijftig, zestig van de vorige eeuw maakten we alles zelf. En natuurlijk repareerden we iets als het stuk was. Sokken met gaten werden keurig gestopt, zoals deze mevrouw doet. Op pagina 5 vertelt Riet Kuyper uit Ouwkerk alles over stopwerk en laat ze ons het naadje van de kous weten. | Bron: ToenTV

We slaan de spijker op zijn kop

We plakten onze eigen banden, timmerden zeepkisten in elkaar en stopten sokken. De handen uit de mouwen steken, zelf knutselen - het was vaak noodzaak, want veel geld was er niet. We putten in deze Zeeuws Weerzien uit een bron vol milde herinneringen en nemen u graag mee naar de tijd waarin er spijkers met koppen werden geslagen.

door Jan van Damme

Ze heette Saartje. Rode, beetje slappe kam op haar kop, diep-bruine vleugelpennen overlo-

pend in bijna rode uiteinden, forse gele poten. Kortom, een plaatje. Voor zo'n kip zou je een paleis in elkaar timmeren. Een paleis werd het niet. Hoewel er bij ons thuis veel aan vrachtwagens werd geknutseld - er werd getimmerd, gezaagd, gevijld, gelast en gesleuteld - had ik kennelijk de genen niet. Zelfs de relatief simpele constructies uit de meccanodoos die ik van mijn oudere broer had gekregen, werden onder mijn handen nooit meer dan wankel bouw-sels die al instortten voor ik de laatste schroef had aangedraaid.

Onderkomen

Maar voor Saar wilde ik al mijn beperkte technische kwaliteiten aanspreken. In de voorraadkast in de garage vond ik een

la vol bruikbare spijkers en krammetjes. Na enkele woensdagmiddagen en vrije zaterdag had ik van oude planken en restanten van pallets een kist in elkaar getimmerd, waarin ik de lievelingskip een voor mijn gevoel waardig onderkomen kon bieden. Hoewel haar gevoelens moeilijk te peilen waren, was ik ervan overtuigd dat Saar zwaar tevreden was met mijn handenarbeid. Nu, ruim zestig jaar later, zou het een mooie herinnering moeten zijn. Niet zo handige Jan die toch maar even een mooi kippenkotje weet te fabriceren. Maar die overwinning werd niet veel later overschaduwd. Saar, het ging om Saar. We hadden in totaal zeven kippen, Saar en nog zes andere. Die andere

waren allemaal groter, brutaler en ongezeglijker dan mijn Saar.

Circusact

Was het jaloezie, kippennijd? Nadat Saar in mijn vrije tijd in haar hoogsteigen kist was geplaatst en gewillig meewerkte aan een circusact waarbij ze rondjes moest lopen tussen mijn armen als ik op handen en knieën zat, begon ze veren te verliezen. Aan haar achterkant. Extra voer, extra water, meer vrijheid buiten de kippenren, niets hielp. Saars achterkant werd kaler en kaler. Pas toen ze werkelijk ziek leek te worden en ook niks meer van het voor haar getimmerde hok wilde weten, begon het te dagen. Saar verloor geen veren. Nee, ze werd kaal gepikt door de andere

kippen. Saar uitgeteld, uitgeput, levensmoe op een oude jute aardappelpelzak. Ik heb een hele dag naast haar gezeten voor ze haar voor mij zichtbare oog sloot.

Vegetariër

Na een leven lang bij de Zeeuwse krant hamer ik nog altijd te hard op mijn toetsenbord. Zeggen mijn zonen. Maar ik ben geen timmerman geworden. Wel vegetariër. Van bloeddoorlopen biefstuk en gratige vis was ik toch al geen liefhebber.

'Vlees noch vis', werd er in familiekring soms licht lacherig gevraagd. Jazeker, dacht ik dan - met dank aan Saar.

DE WERELD VAN WIM BACKHUYS
Een wandeling langs de fauna van Schouwen-Duiveland

20/06/2025 t/m 16/11/2025

ZEEUWSE PORTRETTEN
Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw

03/07/2025 t/m 09/11/2025

Meelstraat 6-8 4301 EC Zierikzee T 0111 454 464 www.stadhuismuseum.nl

STADHUIS MUSEUM ZIERIKZEE

Een vertrouwde plek om te wonen, met zorg en service wanneer u die nodig heeft.

Er zijn regelmatig zeer gezellige concerten voor bewoners, die ook u kunt bijwonen. Kom sfeerproeven! Kijk voor meer informatie op landgoedrijckholt.nl

LANDGOED RIJCKHOLT

0113-302100
landgoedrijckholt.nl

Handen die dragen
links en rechts
zacht en krachtig
verbonden en vrij
berustend en vastberaden
verdrietig en dankbaar
links en rechts
samen sterk

Monuta
Adrienne Klein
Walcheren - 0118 - 412 760

Monuta
Wouter Groenleer
De Bevelanden - 0113 - 783 993

Zeeuwse ALMANAK

Verkleeden

Oei. Verkleedpartijtjes, welk kind houdt daar niet van? Zelfs volwassenen doen er aan mee. Bij het mosselfeest op de camping hees één van de mannen zich, voor de jeugd (zei hij) graag in een pak. Hij trad op als bruine beer. Het aantrekken van het pak lukte, het staartje moest er apart aan worden genaaid. Zo gefixt door zijn vrouw, en Bruintje Beer kon op de warme avond aan de slag. Jong en oud genoten. Niet alleen van de mossels, maar ook van de dansende en vooral zwetende beer. Het werd laat, de jeugd moest naar bed en het pak kon uit. Maar toen kwam er nog een beregoede verrassing! De staart bleek namelijk aan de onderbroek vastgenaaid en meneer Beer plezierde nu de volwassenen met een heuse striptease

Colofon

Zeeuws Weerzien is een gratis krant vol verhalen over het Zeeland van de vorige eeuw. Om zelf te lezen, maar vooral als aansporing om samen met anderen herinneringen op te halen en zo interactie te bevorderen. De krant verschijnt 4x per jaar in een oplage van 40.000 exemplaren en wordt verspreid in heel Zeeland: in Zeeuwse bibliotheken, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeentehuizen, musea, boekhandels, huisartspraktijken en bij diverse lokale ondernemers zoals supermarkten. Een actueel overzicht van distributiepunten evenals een digitale versie van de krant, treft u aan op onze website Zeeuwsweerzien.nl.

Uitgever
Stichting Zeeuws Weerzien:
Voorzitter Frans van de Velde,
Postbus 33, 4350 AA Veere;
zeeuwsweerzien.nl;
secretariaat@zeeuwsweerzien.nl

Redactie
Peter de Jonge (hoofdredacteur),
Margreth Emens (website, eindredactie),
Allie Barth, Peter Blom (Zeeuws Archief),
Jan van Damme, Jan Dirk van Scheyen,
Wim van Gorsel (ZB| Bibliotheek van Zeeland),
Mieke van der Jagt, Louis Kesteloo (puzzel),
Albert Kort, Jopie Meerman-Ottevanger,
Danker Jan Oreel (cartoon),
Ali Panikow, Willem Staat, Peter Verduren,
Rinus Willemsen (column).

Vormgeving
Leo Minnaard

Illustratie voorpagina
Doeken van Yanj
Maryanne van Winden

Advertentieverkoop
Origin Marketing, Ivo van der Velde
advertieren@zeeuwsweerzien.nl

Distributie
Truus Sepers:
distributie@zeeuwsweerzien.nl
Leesbijeenkomen
Rina Cevaal
leesteams@zeeuwsweerzien.nl
Projectcoördinatie
Hanneke de Vroe
redactie@zeeuwsweerzien.nl

Bij het samenstellen van deze krant is met zorg getracht alle rechthebbenden m.b.t. beeld- en archiefmateriaal te achterhalen. Mochten personen of instanties desondanks van mening zijn dat (foto) rechten zijn geschonden, dan kunnen zij zich wenden tot de redactie via redactie@zeeuwsweerzien.nl

Verdwenen beroepen: de doe-het-zelf winkelier

Een half onsje spijkers

In de jaren '50, waarin de schaarste overheerste en de inkomens laag waren, kwamen – overgewaaid uit de Verenigde Staten – geleidelijk de doe-het-zelfzaakjes en ijzerwarenwinkeljes op.

door Wim van Gorsel

Iedere grotere Zeeuwse plaats had wel zo'n winkeltje waar je voor weinig geld een half onsje spijkers, een blik verf of een stukje triplex of hardboard kon kopen om op eigen houtje een klein keukenkastje in elkaar te zetten. Zo had je in Middelburg ijzerhandel Konraad en doe-het-zelfwinkel Efanò, in Vlissingen De Gouden Nagel en in Souburg ijzerwinkel Maljers. Voor de meeste mensen was doe-het-zelfen in die jaren min of meer een noodzaak. De lonen waren bescheiden en nieuw kopen of grote reparaties uitbesteden aan een professional was voor de meesten gewoon te duur. Dus moest je zelf wel aan de slag met hamer, zaag en boor als er iets stuk of aan vervanging toe was. De kleine doe-het-zelfzaken voorzagen in die behoefte.

De Middelburgse ijzerhandel

De winkel van de Gouden Nagel in de Walstraat in Vlissingen. Bron: Vlissingen History

Wat schaft de pot...?

Vader die thuiskwam van het werk en in de keuken even het deksel van de pannen optilde om te kijken wat de pot schafte? Geen chili-con-carne, spaghetti bolognese of tong picasso of are vreemde kost, zoals de Zeeuwse band Surrender dat noemt in hun liedje Boerenkost. Stampotten, speklappen, stoofvlees en boontjes of kropsla uit eigen tuin. Dat waren de dingen die op tafel kwamen. Maar ook verschenen de eerste

Doe-het-zelf winkel Efanò, circa 1930. | Foto: A. van Oosten/bron: Wij zijn de Stad Middelburg

Konraad was in de jaren '50 gevestigd aan het Domburgs Schuitvlot. In een advertentie uit die tijd prijst hij voor 'de heer des huizes' alle gereedschappen en materialen aan die hij maar nodig kan hebben. 'Van plastic knooppjes tot een fraaie boor, van de grootste zaag tot het kleinste spijkertje, van tuingereedschap

tot naamplaatjes' staat in de tekst te lezen.

Verjaardagscadeau

Naast de klussers uit noodzaak waren er vanaf de jaren '60 steeds meer mensen die van het klussen een hobby maakten. Vooral de elektrische boor – eventueel met allerlei hulpstukken – wordt beginnen zestig voor mannen een gewild verjaardags- of Sinterklaascadeau. In de Gouden Nagel in de Vlissingse Walstraat kon je zo'n boor al vanaf ruim vijftig gulden aanschaffen.

Een doe-het-zelfwinkel die zich steeds meer ging richten op de hobbyist was Efanò aan de Sint Pieterstraat 56 te Middelburg.

Efanò opende zijn deuren in 1957. Eigenaar Van Oost verkocht vooral verf en allerlei soorten hard- en zachtboard, maar specialiseerde zich geleidelijk steeds meer op modelbouw en elektrische treinen.

Bouwmarkten

De kleine doe-het-zelfzaken en hobbywinkeljes zijn geleidelijk uit het straatbeeld verdwenen. Aan de rand van de steden en dorpen verschenen vanaf de jaren '70 steeds meer grote bouwmarkten als Hubo, Gamma of Praxis, waar mensen met hun (inmiddels eigen) auto goedkoop hun spijkers, schroeven en andere doe-het-zelfmaterialen konden aanschaffen.

Danker Jan Oreel

Ongeremde huisvlijt...

Met de fietsband niks meer loos dankzij Simson reparatiedoos

Hij bestond al heel lang toen ik nog piepjong was: de beroemde Simson reparatiedoos. Had je fiets een lekke band, dan ging je met de inhoud van dit rood-zwarte blikken doosje aan de slag om weer zo snel mogelijk in het zadel te kunnen zitten. Nu zouden we zeggen: bandje plakken, en dóór...

door Jan Dirk van Scheyen

Ik was niet echt een handig jochie, maar ik kan me nog wel herinneren dat ik in de jaren zestig van de vorige eeuw samen met een vriendje een lekke band repareerde met behulp van de iconische Simson reparatiedoos, die trouwens nog altijd verkrijgbaar is. Het geheim was de tube solutie die erin zat: krachtige rubberlijm waarmee je een plakkerje superstevig kon bevestigen op de plek waar het lek zat.

Op z'n kop
Eerst natuurlijk de fiets op z'n kop zetten en de buitenband er af wippen. Was het lek eenmaal opgespoord, dan schuurde je er wat omheen om vervolgens de lijm aan te brengen en de plakker over het lek te plakken. Goed aandrukken, even wachten en je kon je weg vervolgen op je herboren stalen ros met terugtraprem.

En lukte het niet meteen om het lek op te sporen, dan dompelde je de opgepompte binnenband eventjes onder in een gereedstaand teiltje met water. Waar het water begon te borrelen, zo

wist je, bevond zich het vermalidje lek....

In huis
In 2006 kwam het 40 miljoenste exemplaar van de legendarische Simson reparatiedoos van de fabrieksband. Bijna ieder Nederlands gezin heeft wel zo'n setje in huis dat bestaat uit bandenlichters, plakkers, schuurpapier en de tube solutie. Het uiterlijk van het rood-zwarte doosje is in de loop der jaren nauwelijks veranderd en dat terwijl de geschiedenis van Simson - een merk vernoemd naar de sterke man Simson uit het Oude Testament - toch héél ver terug gaat.

De joodse ondernemer Louis Wijnberg uit Groningen vond de Simson solutie zo'n 135 jaar geleden uit en de samenstelling van deze rubberlijm is tot op de dag van vandaag vrijwel niet veranderd.

Fietsenmaker
En als ik vroeger eens een keer geen zin had om mijn lekke band eigenhandig te plakken, toog ik met mijn gestremde rijwiel naar fietsenmaker Klaassen op de hoek van de Olmenlaan en de Seisweg in Middelburg. Daar konden ze de band voor een schappelijk prijsje herstellen. Als ik de fiets daar dan ter reparatie had achtergelaten, was het op de terugweg naar huis altijd moeilijk om niet toe te geven aan de verleiding om een frietje te halen bij de naast de fietsenmaker gevestigde frituur van meneer Mol. Een frietje zonder kostte bij Mol 50 cent, en een frietje mét, het astronomische bedrag van 60 cent...

Je lekke fietsband plakken, dat deed je toch zelf?

Wie kent hem niet?
De Simson reparatiedoos.
Zo zag-ie er vroeger uit.

Koning, keizer, admiraal...

Onlangs was in museum Voorlinden in Den Haag een expositie te zien van kunstenaar Simone Post die een heel huis-interieur gebouwd heeft dat bestaat uit spekljes, dropveters etc. Hans en Grietje-waardig. Zelfs de WC ontbrak niet en daar hing een toiletrol van snoep.

door Jopie Meerman

Dat was vroeger wel anders. De bij ons zo bekende wc-rol kennen we eigenlijk nog maar vanaf het begin van de 20e eeuw. Natuurlijk waren er voor die tijd

ook al hygiënische maatregelen, variërend van klei, linnen, hennep, gras, water en bladeren, tot in 1857 de Amerikaan Gayetty het toilet papier uitvond.

Huisvlijt
Maar dat wilde niet zeggen dat deze uitvinding meteen bij iedereen in het 'uusje' beschikbaar was. Zeker op het platteland waar de poepdoos nog buitenshuis was, werd er 'huisvlijt' toegepast.

Zo werd, en ik weet nu bijna zeker dat een groot aantal lezers dit herkent, een kapot gescheurde krant neergelegd. Of een

NCRV-bode, die werd dan in stukken geknipt, ter grootte van een A5-tje.

Touw tje
In een van de hoeken van het stapeltje papier werd een gat gemaakt en daardoor heen kwam een bruin touwtje. Zo kon de (media)-wc-rol worden opgehangen voor gebruik. Misschien dat dit de reden was waarom later bij velen mensen op het toilet nog altijd wat te lezen valt?

Niks mis mee. Ik wil maar zeggen; dit hoognodige gebruiks-artikel maakten we dus ook gewoon zelf!

Sokken stoppen was basiskennis

„Sokken stoppen leerde je als jong meisje van je opoe of je moeder”, memoreert Riet Kuyper-Vijververg (84) uit Ouwerkerk. Volgens haar was dat verplichte basiskennis. Het fijnere stopwerk in kleding en later panty's leerde je nadien op de Huishoudschool.

door Ali Pankow

Riet zegt eerlijk: „Ik vond er niks aan dat sokken stoppen”, maar desondanks doet ze het nog steeds. Hoezo? Ze lacht: „Ach Zeeuwse zuinigheid. Als ik een gat in m'n sok heb dan stop ik dat en draag ik zo'n paar alleen nog bij het werken in de tuin.” De techniek van sokken stoppen is vergelijkbaar met matjes vlechten, dus eerst verticale draden over het gat aanbrengen en dan horizontale draden daar doorheen vlechten. Met een stopnaald. Riet toont alle attributen: een naaldenkoker, stopwol in diverse variaties, natuurlijk een schaar en een sokkenei.

Wassen
„Met zo'n houten ei kun je de sok met het gat strak spannen, maar ik gebruik het nooit. Gewoon met mijn hand erin werkt beter. Voorwaarde is dat sokken

Attributen voor het stoppen van sokken: koker met naalden, een schaar, een sokkenei en kaartjes met stopwol.
Foto collectie Riet Kuyper

gewassen moeten zijn voor je ze gaat stoppen.”

„Gaten in gebreide sokken ontstonden vooral door je teennagels of door te kleine schoenen”, vertelt Riet. Kleine of grote gaten: alles moest gestopt worden. „Grote gaten moesten in twee en soms zelfs in drie delen gedicht worden.” Ze geeft een beeldende uitleg hoe dat ging.

Ook toont ze het spitsen van wol dat vaak uit meerdere draden bestaat en dan te dik is om mee te stoppen. „Gestopte sokken bewaar je op een bolletje, geheel gave sokken vouw je op. Zo ging dat en doe ik nog steeds.”

„Als er nog geen sprake was van gaten, maar op de hiel de wol te dun werd dan ging je ze daar versterken. Dat noemde je doorstoppen.” En soms waren sokken zo vaak gestopt dat er nauwelijks op te lopen was, weet Riet. „Dan werden ze onder aan het boord afgeknipt en werd daar een nieuwe voet aangebreid. Ook een heel karwei hoor.”

Riet herinnert zich nog de auto van de Wolfederatie die af en toe op het dorp kwam, dus waar je wol kon kopen. „Stopwol is nu nog steeds verkrijgbaar: bij Van den Bos in Bruinisse en bij Textil in Oosterland.”

Riet Kuyper-Vijververg doet het af en toe nog: sokken stoppen. | Foto: collectie Riet Kuyper

Koos Provoost uit Westkapelle stuurde een afbeelding van deze poppenwagen. „Door m'n vader kort voor de oorlog gemaakt voor m'n zus (1939).” De houten wieltjes werden later vervangen door kinderwagenwielen. Koos heeft er zelf ook mee gespeeld. | Foto: collectie Koos Provoost

Zelfs van een theedoek kon een broekje gemaakt worden.
Foto: collectie Johanna Brouwer

Moeders boetiek

Opgroeiende kinderen, grootse plannen en een krap budget: dan moet je keuzes maken en die vielen in de jaren zeventig op de kleding. En dan vooral op die van de kinderen, want die waren om de haverklap weer ergens uitgegroeid.

door Johanna Brouwer

Nadat ik op donderdag de jongste bij de kleuterschool had afgeleverd, fietste ik met een vriendin naar de markt in Middelburg. Daar stond een kraam waarin je voor een tientje drie flinke coupons stof kon kopen. 't Was duwen en trekken daar bij die kraam, want in die jaren waren er velen met een krap budget. Er was bijna altijd wel een lap waarmee ik iets kon: een mooi bedrukte coupon van geruwde katoen: dat wordt een jurk voor m'n dochter; en die stukken ribfluweel kunnen wel broeken worden voor de jongens.

Habbekrats
Als er niks meer van onze gading te vinden was, togen we naar het onderkomen van het Leger des Heils aan de Hoogstraat. Daar kon je voor een habbekrats gedragen kleding kopen. Niet dat we daarnaar op zoek waren, het ging ons om de fournituren aan die kleding: knopen, ritsen en de voering. Vooral die vreselijk lelijke beige regenjassen voor mannen waren vaak voorzien van een mooie zijden voering. Thuis peuterde ik die voering eruit, en de knopen eraf natuurlijk. Ook kocht ik gewatteerde badjassen, dusters werden die toen genoemd, om als tussenvoering te gebruiken voor warme kinderjassen. Met uitpuilende fietstassen traptten we terug naar huis. 's Middags begon het voorbereidende werk met het uitraderen

van het patroon uit de Knippie, het knippen van de stof, en het proberen te begrijpen van de instructies bij het patroon. Voor naailes was ik vroeger veel te eigenwijs geweest en daarom moest ik nu alles zelf uitvogelen. Zonder handige you-tube voorbeelden van 'zet de rits in'.

Zigzaggen
Ik had een naaimachine die vooruit en achteruit kon naaien en ook nog kon zigzaggen. Bovendien voorzien van een voetpedaal met stekker zodat ik beide handen kon gebruiken. Bij de eerste kledingstukken die ik daarmee fabriceerde kreeg ik vaak de opmerking 'dat heb je zeker zelf gemaakt he', want dat kon je vanaf vijf meter wel zien. Maar al doende leert men en later waren de opmerkingen meer in de trant van 'in welke boetiek heb je dat gekocht?' Zo zijn mijn kinderen toch altijd fatsoenlijk aangekleed te lagere schooltijd doorgekomen. Toen ze naar het middelbaar gingen, was het natuurlijk gedaan: liever een broek waar Levi's op stond, dan drie merklaze uit moeders boetiek.

„Je slaat de spijker op de kop.” Als iemand dat tegen je zegt, voel je je geveleid. En terecht, je bent er tenslotte in geslaagd duidelijk te maken waar het om gaat. Ik krijg het compliment vaak te horen, maar geloof het of niet, gelukkiger word ik er niet van. Wat de meeste mensen namelijk niet weten, is dat de uitdrukking ‘de spijker op de kop slaan’ voor mij uitsluitend een figuurlijke betekenis heeft. Want ik kan nog geen spijker in de muur slaan.

door Albert Kort

Als kind kon ik het al niet. Hoe ik ook mijn best deed, slechts zelden lukte het me zelf iets te maken. Met Lego-stentjes huizen maken, van Meccano autootjes of kraantjes in elkaar zetten: het was aan mij niet besteed. Het vlechten van een rieten mand op de kleuterschool bezorgde me zelfs nachtmerries. Iedere keer moest de juf eraan te pas komen om de klus te klaren. Dat dit de lachlust van mijn klasgenootjes opwekte was te begrijpen.

Erfelijk

Die onhandigheid moet ik van mijn vader hebben geërfd, want ook die had twee linkerhanden. Voor alle karweitjes in huis werd dan ook een vakman ingehuurd. Voor het schilderen van het houtwerk werd een afspraak met de schilder gemaakt, voor het leggen of repareren van een leiding in huis een elektricien

De klunzige klusser

Naast mijn oudere broer op de kleuterschool. Hij maakt iets en ik (links) sta er bij.

Thuis spelend aan tafel. De balletjes moesten op het stokje worden geplaatst, maar ik probeerde met het stokje in de balletjes te prikken. | Foto's: collectie Albert Kort

Bommel goen t'r mee vandeu

Ik zien me nog zitten vissen an de Leidieng. Uren 'en 'k dao deugebrocht. Ik dienden dan 'k toen 'n jaor of tiene was.

Bie ons op 't durp wier t'r altied gezeid dat er zövee paolienk in de Leidieng zat. Dat was een waotergank van twi meter diepe en 'n meter of tiene brêêd. In de winter kon je daarop schaotsen. Nêê, zwemmen deejen wudder daor niet in. Daovoor was 't waoter noe bepaald nie zô proper. Dao zat allêne nao paolienk in. In sommigste stikken stoengen fuken en d'r laogen ook 'n paor visbakken in. Mee 'n kruusnet. Die bakken laogen 'n meter uut de kant. Dao kan je nie zô maar op. Me promberende dat wel 's, mao dat lukkende bienao nôôit. Zövrêr kon je ommerst nie spiengen; dà was te gewaogd...

Troenke

M'n visstok 'aon 'k zelf gemaakt. Van 'n lange stok uut 'n troenke. Mee 'n zaogje was 'k nao school-tied op pad gegaon. Net buuten 't durp stoeft t'r 'n diek mee kopbôôden. 'Kiek joeng, da's noe 'n goejen', zei 'k tegen m'n

eigen. Mao 't viel toch wat tegen. Ik stoeng op m'n zaol van m'n fiets te zaogen en dien schôône tak was taoyer en dikker dan 'k gedocht 'ao.

Stêrk zwaort gaoren, dat viste m'n moeder uut d'r naoidôoze. 't Was Berengaoren. Iezder-stêrk. 'n Paor 'aokjes 'aolend ik bie Anthonisse. 'Zô Rinus', zei tie, 'gao je hie vissen? En wao gao je hie zitten?'

Paolienk

Mee 'n zakje (dao most de paolienk in), 'n doekje (om ze beet te pakken), een potje wurms en vee geduld reej 'k nao de Leidenk. Verzichtig m'n fiets weggelegd en zachtjes stap-pend, nao 't waoter. Je mocht niet stampend lööpen, want dan verjoeg je de paolienk. Dat wist ik wel. M'n 'aokje uut de kurke gepeuterd (jao, 'n flienk stik kurke was m'n dobber) en dan mao wachten en wachten. Dao kwam 'n liebelle verbie en verderop kwaokende 'n kikker. 'Goed op je dobber letter joeng', zei ik 't tegen m'n eigen, 'je nie laoten afleiden.' Maor d'r ge-beurende nikts. 'n Endje vèder 's

Rinus Willemsen uit Biervliet is een van de streektaalspecialisten in Zeeland. Speciaal voor Zeeuws Weerzien klimt hij in de pen.

promberen, messchiens tussen da ruit mao?

En jao 'ôôr, dao kwam bewe-gieng in m'n kurke. 'Even wach-ten joeng, laot 'm maor flienk deubieten. Dan zit tie vaste. Jao, noe 'op'aolen. Nêê, nie snok-ken. Gewoon rustig.' En mee 'n zwieper vloogen de kurke en de paolienk deu de lucht. Noe vlug de kant op Rinus. Mao voo dat ik mee m'n doekje bie de paolienk was, stooft Bommel, de dikke katte van De Kraker, d'r mee m'n vangst vandeu...

Het breimachien: geraas vanuit de serre

Eind jaren 50 werd er bij ons thuis een enorm gevaarte binnen gedragen. Een tweedehands professioneel breimachien. Een kennis had het ergens in West-Vlaanderen op de kop getikt en hielp ook met de installatie. Met keilbouten werd het aan de muur in de serre bevestigd en vanaf dat moment ging mijn moeder helemaal los.

door Mieke van der Jagt

Omdat je er gemakkelijk met meer kleuren mee kon inbreien, droegen mijn zus en ik vanaf dat moment alleen nog truien en vesten met ingewikkelde patronen.

3 Suisses

Er werd wol gespaard op de bonnetjes van de Blue Band en voortdurend gebladerd in de staalboeken van de 3 Suisses. Er werden truien, vesten en spreien uitgehaald, gewassen en opgewonden en in de serre klonk voortdurend het geraas van dat ding.

en voor het werk in de tuin een hovenier. Zelfs het opzetten van een tent in onze tuin was voor mijn vader een uitermate moeilijke klus.

Toegegeven, hij had er door zijn drukke baan geen tijd voor, maar hij miste ook de handigheid. Daar kwam ik op latere leeftijd achter, toen ik hem in 1975 met de auto een keer ergens naartoe bracht. Voordat we vertrokken, verzocht ik hem de veiligheidsriem om te doen, een maatregel die in dat jaar voor iedereen op de voorbank verplicht was gesteld. Wat heb ik toen moeten gniffelen. Minutenlang zat hij te hannesen om zich in dat 'vervloekte ding', zoals hij de gordel noemde, te hijsen.

Gouden handjes

Nee, dan mijn moeder en mijn twee broers. Die beschikten over gouden handjes. Mijn moeder was een uitgesproken perfectionist, die niet eerder stopte met haar handwerk tot de ideale trui was gebreid. En ook mijn oudste broer kluste en klust in eigen huis naar hartenlust. De coronapandemie van een paar jaar geleden moet voor hem een waar hoogtepunt zijn geweest, want toen was zowat heel Nederland aan het doe-het-zelven.

De tuin van mijn andere broer is omgetoverd tot een ware open-lucht-autowerkplaats, waar hij naar hartenlust aan zijn auto's en motoren kan sleutelen. Wat een goed gevoel moet het geven om zelf dingen in elkaar te kunnen zetten. Wie wil immers geen zichtbaar resultaat van zijn inspanningen?

Dat is helaas voor mij niet weggelegd. Nu al zie ik op tegen het eerstvolgende bezoek aan Ikea, de winkel waar je in dozen verpakte meubeltjes kunt kopen die je zelf in elkaar moet zetten. Het zijn voor mij dozen van Pandora!

De Helpt U zelf-werkplaats voorzag in een behoefte

Als je vroeger hardop 'De Schelde' zei in Vlissingen, stortte het merendeel van de huizen bij wijze van spreken in. Want de grootste werkgever van die stad had veel vakbekwame knutselaars in dienst, die op de werk-vloer heel wat beunhaasden. Om dat tegen te gaan en de werknemers toch mogelijkheden te geven, werd op dinsdag 27 april 1954 de Helpt U zelf-werkplaats aan de Aagje Dekenstraat, naast de elektriciteitscentrale, met enig ceremonieel geopend.

door Margreeth Ernens

Het was meteen een succes, binnen een maand hadden al ruim 500 werknemers gebruik gemaakt van de werkplaats. Niet verwonderlijk, want er stond een enorme diversiteit aan groot gereedschap: draaibanken, lint-zagen, cirkelzagen, een vandiktebank (een speciale schaafmachine), lasapparatuur, noem het maar op. Later kwam er ook een brug voor autoreparaties.

Kromme vloeren

De werkplaats was 's avonds en op zaterdagen geopend. Materiaal werd voor een habbekrats door De Schelde verstrekt. Jan Coppoolse (77) uit Vlissingen is er heel wat keertjes geweest. „Het was voor hobbyisten een uitkomst. Ik ben in 1970 getrouwd en we hadden een 'waterhuis' gekocht, een huis dat tijdens de Watersnoodramp in het water had gestaan. Alle vloeren waren kromgetrokken. De schepen die de Schelde bouwde kregen in de gangen linoneum. Dat werd zolang er werkvolk kwam beschermd met hardboard platen. Als die platen werden weggehaald, kon je ze voor een gulden kopen. Daarmee konden we thuis de vloeren mooi uitvlakken. Het was natuurlijk dubbeljtes-kwartjes werk.”

Jan was eerst bankwerker en later tekenaar bij de Schelde. Dat kwam goed uit, want hij hoefde geen vakcollega te vragen voor het bedienen van de machines. „Er kwamen daar uiteraard ook mannetjes die nikts konden en hulp nodig hadden.” Natuurlijk lichtte hij ook wel eens de hand met het reglement. „Er stonden daar een schuurschijf en slijpstenen. Voor een mooie, gladde afwerking van staal hield je dat even stiekem tegen die slijpsteen aan.” Hij kocht er ook stapels afvalhout en maakte er rachels van om de zolder te isoleren. „Prachtig als ze als nieuw onder de vandiktebank uitkwamen. Dat scheelde een hoop, anders moest je naar een aannemer.”

De Helpt U Zelf-werkplaats aan de Aagje Dekenstraat | Bron: (boven) onbekend, onder personeelsblad KMS februari 1955

De onderhoudsafdeling van De Schelde onderhield de machines. „Dat gereedschap was op de diverse afdelingen door nieuw vervangen en daarna gereviseerd, zodat er in de Helpt U zelf prima mee kon worden gewerkt”, vertelt Rinus.

Ook Rinus' vader was een knutselaar bij De Schelde. „We woonden toen aan de Leeghwaterstraat. De deuren hadden nog noppen en moesten glad worden, dus werden er platen gekocht. Een auto hadden we niet, dus onze platen werden op de trapper van de fiets lopend naar huis vervoerd.”

Spijkers

Rinus Welleman (76) uit Souburg kwam al als jongetje met zijn vader in de lawaaiige werkplaats „Wij moesten helemaal van 'Delp jezelf' naar Souburg lopen met die platen op de trapper van de fiets. De toezicht-houder hield streng in de gaten dat de machines na elk gebruik werden schoongemaakt. Hij was ook als de dood dat er spijkers in het hout zaten.” Later kwam hij niet meer in de werkplaats. „De levensstandaard was hoger geworden en de bouwmarkt was dichtbij.” Jan Coppoolse: „De Helpt U zelf was voor velen een hartstikke leuke en nodige voorziening. Het waren andere tijden.”

Het knikkerbord

Met mijn drie broertjes en een zusje groeide ik op zonder televisie en was de smartphone nog in geen velden of wegen te bekennen. We speelden zodra het weer het toeliet bijna altijd buiten. Kikkervissen vangen, lekker met zand scheppen, indiaantje spelen, diefje met verlos, wedstrijdjes doen op gewone fietsen en nog veel meer.

door Willem Staat

Binnen was er ander vertier, zoals het fanatiek spelen op het knikkerbord dat mijn vader zelf in elkaar timmerde. Pas bij het schrijven van dit stukje kwam ik erachter dat hij het had

nagemaakt van spellen die in de winkel werden verkocht. Een trekveer ontbrak om de 25 knikkers te lanceren waarmee wij het spel speelden. We schoten ze met een stokje handmatig het veld op.

Je kon de meeste punten halen door zoveel mogelijk knikkers met een boogje in het vakje van 90 punten te schieten. Dat leverde uiteindelijk meestal meer op dan te proberen ze in het vak van de 100 te doen belanden. Want dat bevond zich rond het vakje dat slechts 20 punten opleverde. Ik dacht dat het bord allang was verdwenen, maar bij navraag bleek dat het bij een van mijn broers in de schuur ligt. Het kan dus mooi dienst doen op een volgende familiereünie.

Wat is Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren

Zeeuwse vrijwilligersorganisaties bundelen krachten voor ouderen

In Zeeland is een nieuw samenwerkingsverband van start gegaan dat zich richt op het versterken van het welzijn van senioren: *Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren*. Zes vrijwilligersorganisaties met jarenlange ervaring in het werken met ouderen slaan de handen ineen om gezamenlijk een groter verschil te maken.

De deelnemende organisaties – Stichting Vier het Leven, Zeeuws Verlies, De Luisterlijn, Humanitas Zeeland, Resto VanHarte en Zeeuws Weerzien – willen hun aanbod aan ondersteuning en activiteiten beter zichtbaar maken in de provincie. Door kennis en ervaring te delen en elkaar te versterken, hopen zij ouderen in alle hoeken van Zeeland beter te bereiken en te ondersteunen.

De samenwerking richt zich niet alleen op de ouderen zelf, maar ook op de mensen die zich vrijwillig inzetten voor deze doelgroep. Er wordt gewerkt aan een plan om (nieuwe) vrijwilligers een stimulerende en goed georganiseerde werkomgeving te bieden, waarin zij met plezier én impact aan de slag kunnen.

De realisatie van dit driejarige groeiproject wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van het **VSFonds**, **Oranjerfonds**, **Dioraphie**, **RCOAK** en de **Provincie Zeeland**. De provincie stelt via het Leefbaarheidsfonds een subsidie beschikbaar om het vrijwilligers-

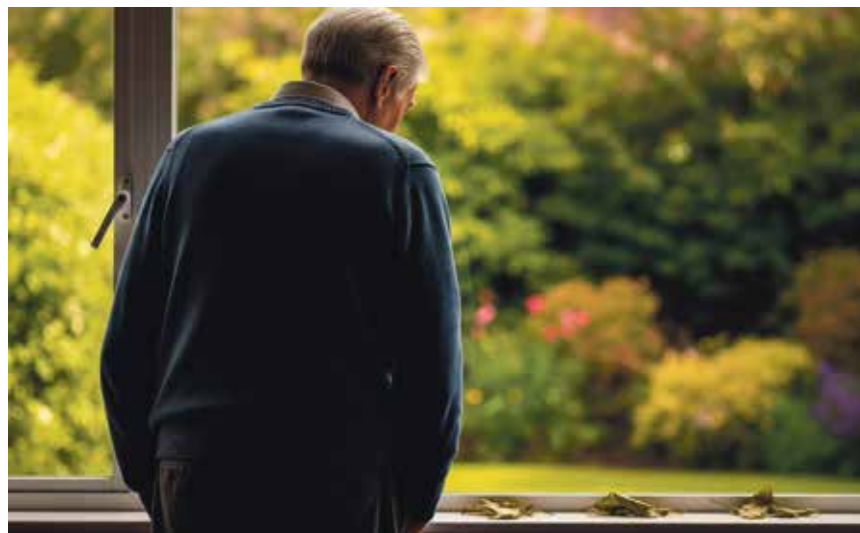
Zeeuws Verlies: steun bij verlies en rouw

Zeeuws Verlies biedt persoonlijke en laagdrempelige steun aan iedereen die te maken krijgt met een ingrijpend verlies, zoals het overlijden van een dierbare, een scheiding of verlies van gezondheid. Onze vrijwillig medewerkers komen aan huis en helpen stap voor stap om de draad van het leven weer op te pakken. Veel senioren weten ons al te vinden en voor velen is dit een eerste stap uit de eenzaamheid.

Het valt niet mee om met een groot verlies te leren leven maar met steun van onze vrijwillige medewerkers leert iedereen om met het verlies om te gaan en de draad van het leven weer op te pakken. Rouwen vraagt tijd en de juiste steun.

Wij geloven in samenwerking met partners binnen Samen Sterk voor Senioren. Door samen te werken vergroten we onze zichtbaarheid, delen we kennis en creëren we nieuwe mogelijkheden voor senioren.

Zeeuws Verlies
Website: zeeuwsverlies.nl

V.l.n.r.: Egbert Brinkman (Humanitas), Hanneke de Vroe (Zeeuws Weerzien), Manon Stokvis (Stichting Vier 't Leven), Rina Cevaai (Zeeuws Weerzien), Laura Kleijn (De Luisterlijn), Gerda van Leeuwen (Zeeuws Verlies), Ivo van der Velde (Origin Marketing) en Frans van de Velde (Zeeuws Weerzien)

werk verder te professionaliseren en beter op elkaar af te stemmen. Daarbij wordt onder meer aandacht besteed aan het creëren van gezamenlijke ontmoetingsplekken en het binden van de doelgroep aan de organisaties. De betrokken partijen zijn enthousiast over de samenwerking en kijken uit naar de eerste gezamenlijke stappen. De ambitie is duidelijk: een Zeeuwse samenleving waarin ouderen zich gezien, gehoord en gesteund voelen. Hierbij stellen we u de deelnemende partijen voor.

Tijdelijk contactadres:
secretariaat@zeeuwsweerzien.nl

De Luisterlijn: een luisterend oor, altijd en overal

Soms is een goed gesprek alles wat iemand nodig heeft. De Luisterlijn is dag en nacht bereikbaar voor iedereen die zijn hart wil luchten. Of het nu gaat over eenzaamheid, zorgen, verlies of simpelweg de behoefte aan contact — onze getrainde vrijwilligers luisteren, zonder oordeel. Dat kan 24/7 telefonisch, dagelijks via de chat of per mail. Veel Zeeuwse senioren voelen zich regelmatig alleen, zeker als sociale contacten wegvallen of het leven verandert. Juist dan is het belangrijk dat er altijd iemand is om mee te praten. Binnen Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren zorgen we ervoor dat ouderen weten waar ze terecht kunnen, en versterken we elkaars bekendheid en bereik. Door samen te werken en kennis te delen, bouwen we aan een samenleving waarin aandacht en verbinding centraal staan. Zo blijft De Luisterlijn – ook voor wie de deur niet uit kan – een vaste steun in donkere of stille momenten.

De Luisterlijn
Website: www.deluisterlijn.nl

Heb je het even moeilijk?
Ik luister...

Bel
088 0767 000
of chat via deluisterlijn.nl

Samen maken we het leven van ouderen weer sprankelend

Voor veel ouderen is een theater, een filmbezoek of een concert allang geen vanzelfsprekendheid meer. Stichting Vier het Leven als Goed Doel brengt daar verandering in.

Wij geloven dat ouder worden niet betekent dat je aan de zijlijn hoeft te staan. Juist dan is het belangrijk om deel te blijven uitmaken van het sociale en culturele leven. Daarom organiseren wij culturele en sociale activiteiten – fysiek én online – die ouderen verbinden, activeren en laten genieten.

Met onze volledig verzorgde uitstapjes – inclusief vervoer, begeleiding en gezelschap – maken we het ouderen makkelijk om onbezorgd samen op pad te gaan. Een middag of avond uit wordt zo weer iets om naar uit te kijken.

In Zeeland bundelen we onze krachten binnen het programma Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren. Want we willen nóg meer ouderen bereiken, laten weten dat dit aanbod bestaat, en samen met partners en vrijwilligers zorgen dat niemand buitenspel staat.

Cultuur verbindt, verrijkt en doet leven.

En samen maken wij het verschil – voor de ouderen van vandaag én morgen.

Stichting Vier het Leven
Website: www.4hetleven.nl

Humanitas Zeeland: een luisterend oor achter elke voordeur

Humanitas Zeeland biedt ondersteuning aan mensen die tijdelijk een steuntje in de rug kunnen gebruiken – ongeacht leeftijd, achtergrond of levensvisie. Binnen Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren richten wij ons vooral op ouderen die kampen met eenzaamheid of moeite hebben met hun administratie. Onze vrijwilligers gaan bij hen thuis op bezoek, voor een goed gesprek (Vriendschappelijk Huisbezoek) of om te helpen bij het op orde brengen van papieren (Thuisadministratie). In een provincie als Zeeland, waar veel ouderen op zichzelf zijn aangewezen, is dat persoonlijk contact onmisbaar. Samenwerking met andere organisaties helpt ons om nog beter in beeld te krijgen wat er achter de voordeur speelt én om sneller de juiste hulp in te schakelen. We geloven in eigen regie, gelijkwaardigheid en verbinding. Door krachten te bundelen maken we onze diensten zichtbaarder, versterken we elkaars netwerk én vergroten we de kans dat elke Zeeuwse senior zich gezien en gesteund voelt.

Humanitas
Website: www.humanitas.nl/zeeland

Zeeuws Weerzien: herinneringen delen, verbinding versterken

Met onze gratis kwartaalkrant vol verhalen over het Zeeland van vroeger brengt Zeeuws Weerzien niet alleen herinneringen tot leven, maar ook mensen samen. De krant is bedoeld voor alle ouderen in Zeeland, met extra aandacht voor hen die nog zelfstandig thuis wonen. Rondom elke editie organiseren we herinneringsbijeenkomsten: ontmoetingen waar ouderen samen lezen, praten en herinneringen delen. Dit stimuleert niet alleen sociaal contact, maar ook weerbaarheid in een snel veranderende samenleving. Binnen Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren willen we deze aanpak verder uitbouwen en beter zichtbaar maken. Samenwerking biedt de kans om ons bereik te vergroten, kennis te bundelen en vrijwilligers te werven. Ook helpt het ons sterker te staan tegenover fondsen en beleidsmakers. Want in een provincie waar voorzieningen onder druk staan, is verbondenheid essentieel. Met verhalen van toen bouwen we aan netwerken van nu – door en voor ouderen, in heel Zeeland.

Zeeuws Weerzien
Website: www.zeeuwsweerzien.nl

Resto VanHarte: samen eten, samen sterk

Resto VanHarte zet in op verbinding en warmte via laagdrempelige buurtmaaltijden. In wekelijks geopende restaura-
nieken – ook in Zeeland – kunnen ouderen voor een klein bedrag aanschuiven bij een gezond driegangendiner, samen met buurtgenoten. De organisatie is er voor iedereen, met extra aandacht voor mensen die het risico lopen op sociaal isolement. Binnen Samen Sterk voor Zeeuwse Senioren levert Resto VanHarte niet alleen lekkere maaltijden, maar vooral betekenisvolle ontmoetingen. Vrijwilligers bereiden de maaltijden en ontvangen gasten, zorgen voor sfeer en verbinden mensen met elkaar. Zo dragen we bij aan het verminderen van eenzaamheid en versterken we de lokale sociale netwerken. Door aansluiting bij het platform vergroten we onze zichtbaarheid in Zeeland, trekken we nieuwe vrijwilligers aan en delen we kennis over werving en organisatie. Samen helpen we ouderen om hun sociale kring te vergroten, zichzelf te blijven ontwikkelen en sterker te staan—één maaltijd tegelijk.

Resto van Harte
Website: www.restovanharte.nl

Doe het zelf in de Zeeuwse kranten

Doe-het-zelvers waren in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw een interessante doelgroep voor uitgevers en adverteerders. Van 1958 tot 1988 verscheen het populaire maandblad ‘Doe het zelf’ en in de Zeeuwse kranten wemelde het van de advertenties. Het Zeeuws Dagblad had eind jaren 50 zelfs een wekelijkse rubriek ‘Zelf aan de slag’.

Donderdag 2 maart 1961

DOE HET ZELF
in schoonmaaktijd

Wat is de schoonmaakster van de toekomst? Het is de vrouw die met haar handen en haar knieën de wereld schoon maakt. Doe het zelf is de eerste stap naar de schoonmaakrevolutie. Het is de eerste stap naar de schoonmaakrevolutie. Het is de eerste stap naar de schoonmaakrevolutie.

DOE HET ZELF
WAARDEBOEK

Zeeuws Dagblad
2 maart 1961

DOE HET ZELF
IN HUIS EN TUIN

MAANDBLAD VOOR PRAKTISCHE MENSEN

REDACTEUREN: DRS. R. ZONDERVAN EN G. KRONGOUW

IN DIT NUMMER o.a.:

- Doorgaakt voor de was
- Winter in de tuin
- Het schilderen van deuren
- Het opzetten van tuinen in elektrische toestellen
- Snijbomen in huis
- Routeka meten

Tijdschrift voor de Doe het zelver

DOE HET ZELF...

Doe Het Zelf is de eerste Nederlandse maandblad voor de doe-het-zelvers. Het geeft een volledig overzicht van alle doe-het-zelf-activiteiten.

„DE GOUDEN NAGEL“

Wolstraat 106 - Vlissingen

Goed gereedschap voor elk ambacht!

PZC 19 JUNI 1956

WOENSDAG 4 FEBRUARI

OPENT C. VERMAST

in het pand Nieuwstraat 15 Terneuzen een speciale

„DOE HET ZELF“ AFDELING

n.l. **„T HOBBYHUIS“**

Wat een enorme uitvering!

HOT BOARD
TRIPLEX
TEGELBOARD

Kortom U vindt bij ons een SORTERING die U nooit tevoren zag.

* Allen wordt pakzwaar geleverd.

Doe ook de kinderen en MAAK HET ZELF met materialen van „T HOBBYHUIS“, de specialzaak voor „DOE HET ZELF“.

Inhoud die groepen vanaf 5 morgen 9 uur tot 5 avonds 6 uur.

VRIJ ENTREE.

Kom eens kijken naar de VELE MOGELIJKHEDEN

DE STEM 31 JANUARI 1959

Zelf aan de slag

DE NATUUR IN EN OM UW HUIS

STRIJKROZEN VERLANGEN EEN OPEN STANDPLAATS.

DE VERDELINGS-PLAATS MOET ONGEVEER 7 CM. ONDER DE GROND ZITTEN.

VOOR U GAAFT POTEN DE WORTELS VAN DE STRUIKROOS EERST VOCHTIG MAKEN.

Struikrozen kunnen nu na de vorst spoedig gepoot worden, doch houdt u er rekening mee: ze moeten bij een solide firma besteld worden. Er zijn rozen in omloop uit de Aankleers- kas- ten en die zijn voor uw tuin niet ge- schikt: ze zien er slecht genoeg uit, doch ze dragen beslist niet. Rozen groeien niet op elke willekeurige plaats; ze hebben een hekel aan een ingesloten stadstuimte en zeker: als ze er de he- le dag in de schaduw staan, doch ze kunnen ook niet tegen de blakerende zon. Ze hebben een open standplaats no- dig en de wind moet er eens lekker doorheen kunnen blazen.

Dat wil nog niet zeggen dat struikro- zen maar op de felle wind gepoot moe- ten worden, doch ze staan graag ruft. Als men op een binnentuintje is aange- wezen kan men heus wel succes berei- nen niet te kijken naar de moosste, doch naar de sterkste soorten. Zet ro- zen vooral niet te diep, doch ook niet te ondiep in de grond; de verdelings- plaats is de zwakke plek en die moet ongeveer zeven centimeter onder de grond zitten. Houdt u daar dus reke- ning mee.

Rozenwortels zijn veel eerder in zon en wind verdroogd dan u wel denkt; als ze tijdens de grondbewerking in de zon of in de wind liggen houdt de wortels voor het poten dan even in een emmer water; van hergroei bent u dan zeker. Struikrozen hebben veel voedsel nodig; spit maar een flinke laag oude kon- of varkensmest onder; per acht vierkante meter kan men wel één kruiwagen mest gebruiken. Zorg er ook voor dat de grond na het poten goed wordt vast getrapt; ze moeten stevig in de grond zitten.

Zeeuws Dagblad 21-2-1959

*Benut uw tijd,
Beoefen Huisvlijt,*

maar men dat ook een advies, dat gees- terend is is kwaliteitsambles, zoals: 4 keuren herbrand, figurazay kanten, hout- snijwerpen, houtskulpt, figurazaykanten, figuurzangen, houten ornamenten, dij- ten, geschnide latten.

Wat voor werk U ook doet, neem gereedschap dat voldoet.

Daarom maar

G. TH. ROOVERS & ZONEN

LANGELIJDT 31, MIDDELBURG

De Faam 1952

Doe het zelf!

Grondverf - Glansverf
Japanlak,

alles weer de goede oude kwaliteit;
per K.g. f 1,95 f 2,50 f 2,95, ook per
halve K.g.

A. Bondewel, Breskens

De Schakel 25 maart 1949

 SVRZ zorgt in zeeland

www.svrz.nl

“Ik ben en blijf een dierenvriend”

Bij SVRZ weten we dat u nog steeds dezelfde persoon bent als vroeger. Daar passen we onze zorg op aan, zodat u kunt zijn wie u bent.

Jezelf zijn bij SVRZ

Lees hier het verhaal van mevrouw Sijnesael-Boidin.

(Bijna) net als die van Jimi

Toen hij opgroeide in Middel- burg luisterde Bart Jan Bak- ker (67) naar Frank Zappa en The Who. Hij droomde ervan zelf een elektrische gitaar te bezitten.

door Jan Dirk van Scheyen

„Buiten schooltijd had ik een baantje bij de Vitrite, maar ik verdiende niet genoeg om een elektrische gitaar te kunnen betalen, waar je in die tijd toch al snel minstens zes- tot zeven- honderd gulden voor neertelde”, vertelt Bart Jan. Zelf aan de slag dus! Begin jaren zeventig bouwde Bart Jan als tiener eigenhandig meerdere elektrische gitaren.

Formica
De body van het selfmade instrument kreeg de gewenste vorm dankzij de figuurzaag waarmee Bart Jan een plaat van

multiplex zorgvuldig verzaagde. „Aan de boven- en onderkant triplex er bovenop, zodat het instrument de gewenste dikte kreeg, et voilà. Als slagplaat bevestigde ik formica om de uitsparingen te maskeren die ik had gezaagd voor de volume- en toonregeling.”

Elementen
De snaren en de pick-up ele- menten, die zorgen voor de geluidversterking, kocht Bart Jan kant-en-klaar. En het snoer? „Ik weet nog dat ik er weleens eentje bij een Middelburgse hasjdealer heb gekocht.” Het maken van de hals was een uitdaging, herinnert hij zich. „Eerst maakte ik die van triplex. Maar dat trok krom zodra je de snaren erop had gezet. Daarna maakte ik de halzen van op el- kaar gelijmd beukenhout. Maar zo'n stuk hout moest je langdu- rig raspen en vervolgens heel secuur en gelijkmatig afronden, een supertijdroevend werkje. Ik heb ook een keer een bestaande hals gebruikt, die kwam van een

oude gitaar die ik van iemand had overgenomen.”

Stratocaster
Bij een van de elektrische gita- ren die hij heeft gebouwd liet Bart Jan zich inspireren door een poster die in zijn kamer aan de muur hing. Daarop stond gitaar- god Jimi Hendrix afgebeeld die een Fender Stratocaster bespeel- de. „Die gitaar tekende ik heel nauwkeurig na op een groot vel. Maar toen mijn gitaar af was, had-ie toch meer weg van een Fender Musicmaster, die bij jazzliefhebbers in trek is”, zegt hij lachend. En dan kwam uiteindelijk natuurlijk het moment dat de huisgemaakte gitaar werd uitgetroebd. „Geloof het of niet, maar toen ik die gitaar af had die was geïnspireerd op de Stratocaster van Hendrix, heeft de vader van een vriend van mij in de versterker van zijn platen- speler speciaal een microfoonin- gang laten maken. Daar ging dan de gitaarplug in. Eigenlijk was het geluid best prima.”

Bart Jan Bakker op een schoolfoto uit begin jaren zeventig.

Steltlopen is niet zo moeilijk, opstappen wel

door Jopie Meerman

Bron: Koekoek Schietebroek, Kinderspelen in Zeeland.

Streekmuseum de Meestooft in Sint-Anna- land geeft de 'grijze golf' de gelegenheid om terug te keren naar zijn jeugd door middel van oude spelletjes. Zoals in dit geval steltlopen. Mijn zus Dien Bout, geboren in 1942, waagde zich er enkele jaren geleden nog aan. Ik, geboren 1945, ben wijselijk met beide benen op de grond gebleven.

Steltlopen is niet zo moeilijk, het opstappen wel. Met een snel- le beweging moet je zowel op de voetsteunen van beide stelten klimmen als je armen met een vreemde kronkel om de stelten heen slaan. Daarbij moet je je ook nog in evenwicht houden. Tot de jaren zestig werden die stelten door de timmerman ge- maakt, en ojee als je een broertje of zusje had die ook met die dingen wilden spelen, dat werd hommeles. Met een beetje geluk was er een vader of ander fami- lielid die handig was en voor allemaal stelten maakte. Naderhand gingen de kinderen omgekeerde conservenblikken gebruiken waaraan een touw- hengel was vastgemaakt. Het steltlopen bestaat nog, nu zijn in de winkel kunststof exemplaren van de blikken te koop. Wie echt de hoogte in wil, kan dus bij musea terecht.

Onze trots: Mijn broer Piet Staat (links) en ik rechts op onze blitse zeepkisten.

De blits maken met je zeepkist

Skelters waren te duur in het gezin met vijf kinderen plus schipperskind waarin ik opgroeide. Maar wat moet je met een skelter wanneer je vader zeepkisten bouwt waarmee jij de blits kunt maken?

door Willem Staat

Ze bestonden uit een plank, kinderwagenwieljes en een autostuur. We bewogen ons er begin jaren zestig van de vorige eeuw al stappend op voort over de trottoirs die we aanzagen voor autowegen.

Het stuurmechanisme maakte mijn vader door een fietsketting vast te maken aan de plank en aan de onderkant van het stuur. Zodoende was de kar soepel te besturen. Toen mijn vader bezig was met het vervaardigen van een zeepkist kwam de kolenboer de hoek om. „Wat je voor je eigen kinderen niet maakt, maak je wel voor je kleinkinderen”, sprak hij terwijl hij een mud brandstof torste. Tsja, mijn ouders trouwden op latere leeftijd. Zodoende had mijn vader al gri- ze haren toen hij ons speelgoed vervaardigde. Maar dat maakte de pret er voor ons niet minder om.

Puzzel nummer 25: Zeeland

1		2		3	4	5		6	7	8		9
				10				11				
12	13						14					15
16				17					18	19		
20			21			22						
		23			24							
25	26		27				28	29		30		31
32		33				34				35		
36								37	38			
39							40				41	
	42			43	44	45		46			47	48
49					50		51			52		
53				54						55		
56			57				58		59		60	
61												

© Louis Kesteloo

23	58	17	39	61	1	44	26	40	10	14
----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----

Horizontaal

1 plaats in Zeeland 10 schaakrating 11 grootmoeder 12 plaats in Zeeland 15 motorschip (afk.) 16 venijn 17 voorzetsel 18 meisjesnaam 20 laagwater 21 kosten koper (afk.) 22 oneer 23 plaats in Zeeland 25 Eerwaarde Heer (afk.) 27 Spreuken (afk.) 28 platform 32 met ... schreden 34 wandversiering 35 en meer anderen (afk.) 36 plaats in Zeeland 37 tennistern 39 tandglazuur 40 aanvankelijk 42 Sint (afk.) 43 een en ander (afk.) 46 Nieuwe Testament (afk.) 47 rondhout 49 autopod 50 plaats in Zeeland 53 ogenblik 54 puntig 55 onheilsgodin 56 en dergelijke (afk.) 57 Engels bier 58 Noorse godheid 60 ondernemingsraad (afk.) 61 plaats in Zeeland.

Verticaal

1 plaats in Zeeland 2 zuidvrucht 3 plaats in Zeeland 4 iedere 5 gard 6 dierenverblijf 7 waddeneiland 8 vanaf (afk.) 9 plaats in Zeeland 13 gebogen been 14 bereidingsvoorschrift 15 hulpmiddel 19 voorzetel 21 kinderkopje 22 sine dubio (afk.) 24 Regeringsreglement (afk.) 26 plaats in Zeeland 29 plaats in Zeeland 30 een beetje 31 echtgenoot 33 strijkmes 34 errore excepto (afk.) 38 delfstof 41 Griekse zeegod 44 ratelpopulieren 45 sprookjesfiguur 48 waakzaam 49 hemellichaam 51 een van de Verenigde Staten van Amerika 52 bazige vrouw 54 bladgroente 57 slee 59 eminentie (ak.).

Puzzel mee en win

Stuur uw oplossing inclusief uw adresgegevens vóór 26 september 2025 naar puzzel@zeeuwsweerzien.nl of Postbus 33, 4350 AA Veere. Onder de goede inzenders verloten wij drie boeken over een Zeeuws thema, ter beschikking gesteld door Uitgeverij Den Boer De Ruiter.

Als unieke hoofdprijs kunt u het boek 'Valavond van een nestblijver' winnen, bekroond met de Prijs van de Zeeuwse Boekhandel en de Zeeland Refinery Cultuurprijs en ter beschikking gesteld door Uitgeverij Cossee. Auteur Rinus Spruit reikt de prijs aan u uit.

Zeeuws Meisje voor Brabantse met een Zeeuws hart

Een Brabantse met een Zeeuws hart: dat is mevrouw Chris van Zantvoort (75) uit Hansweert ten voeten uit. Geboren in Valkenswaard woont ze al heel lang in Zeeland en ze zou er ook niet meer weg willen.

door Margreeth Ernens

Zeeuws Weerzien bezocht haar omdat ze de hoofdprijs van puzzel 23 had gewonnen, het boek 'Geen cent te veel, hoor', geschreven door Zeeuws Weerzien-hoofdredacteur Peter de Jonge en ter beschikking gesteld door uitgeverij Paard van Troje. Peter de Jonge was speciaal meegekomen om haar het boek te overhandigen. Uiteraard signeerde hij het met een persoonlijke boodschap. Chris van Zantvoort was er heel blij mee en toonde meteen een bijzondere klok, die haar schoonmoeder 80 jaar geleden bij elkaar spaarde met de Zeeuws Meisje-zegeltjes. Chris kent vrijwel iedereen in Hansweert, want ze was jarenlang uitbaatster van cafetaria 't Hapje en stond bekend om haar overheerlijke frietjes, stoofvles en ijs, die ze allemaal zelf maakte. „Vroeger had Hansweert wel 32 cafés en heel veel winkels en parlevinkers die de schepen bevoorraadden, maar

Mevrouw van Zantvoort krijgt haar prijs uit handen van auteur Peter de Jonge. | Foto: Hanneke de Vroe

dat is allemaal verdwenen sinds de scheepvaart hier weg is. In zo'n cafetaria was je ook wel een beetje een sociaal werker, iedereen vertelt je van alles. Het was hard werken, vooral met Pinksteren als de Profronde van Hansweert werd verreden. Dan werd het dorp door duizenden mensen aangedaan.” Chris vertrouwt ons toe dat echt niet

iedereen goede friet kan bakken, ‘dat moet in olie, niet in ossewit en er is een hele procedure’. Op 8-8-88 stopte ze met 't Hapje en na nog een paar jaar werken in 's Heer Arendskerke vond ze het welletjes geweest en ging ze met pensioen. Ze heeft nu dan ook tijd voor haar nieuwe boek en haar enorme verzameling peper-en-zoutstelletjes.

Maatje gaat bij Madeleen wonen

Pop Maatje heeft een nieuw thuis gevonden in Vlissingen. De pop in streekdracht was de extra prijs van puzzel 23 in Zeeuws Weerzien en werd gewonnen door Madeleen Wijkstra. En laat Madeleen nu ook actief zijn tijdens streekdracht-shows: Maatje komt bij wijze van spreken dus bij haar grote zus in huis.

door Margreeth Ernens

Maatje was beschikbaar gesteld door Ineke Buitier uit Veere. Die won de pop ooit bij een fancyfair in Rijswijk door haar naam te raden. Toen ze zag dat de pop in Zeeuwse streekdracht was, vulde ze de enige Zeeuwse voor-naam in die ze kende: Maatje, zoals de moeder van haar zwager heette. Nu is Maatje dus verkast van Veere naar Vlissingen waar Madeleen haar in Walcherse dracht in stijl verwelkomde.

Belangrijk

Madeleen (63) is heel blij met Maatje en zal haar goed verzorgen. Als lid van Het Walchers Costuum loopt ze 's zomers op evenementen in dracht. „We

doen dat omdat we het belangrijk vinden dat dit culturele erfgoed goed wordt bewaard.” Madeleen is dus een kenner en legt uit dat pop Maatje, net als zichzelf, een zogenoemde ‘bultenmuts’ draagt. „Die was oorspronkelijk voor de meisjesdracht. Als een meisje wat ouder werd, ging ze vaak als ‘meid’ werken bij notablen. Daar hoorde dan een klein kapje bij. Maar de Middelburgse notablen vonden de bultenmuts veel mooier en imposanter, dus de dienstmeiden in Middelburg bleven die muts dragen. Maatje draagt dus de dracht van het

Middelburgs Ambacht, het werktenuw van de dienstmeiden, compleet met werkschort.”

Pikant

Pikant detail is het ondergoed van Maatje: een katoenen kniebroek met een open kruis, makkelijk om snel te kunnen plassen op het land. Zo'n broek heet in de volksmond een 'open rijtuig' ... Madeleen vertelt dat ze Zeeuws Weerzien graag leest ('vooral jullie nummer over streekdracht vond ik leuk'). „Streekdracht is een leuke hobby, ik maak van de stoffen ook tassen en schorten.”

Madeleen Wijkstra met pop Maatje. | Foto: Ron Scheffer

Prijswinnaars puzzel nummer 24

De juiste oplossing was: Statiegeld. Dank voor al uw mooie kaarten en hartelijke woorden aan het adres van de redactie. De volgende goede inzenders krijgen een boekje over een Zeeuws geschiedkundig thema thuisgestuurd, ter beschikking gesteld door ZB Bibliotheek van Zeeland: B. van Keulen, Leusden; J. Kleppe, Burgh-Haamstede; Mevr. C. Thomas-Buijsse, Hoofdplaat. Het boek 'Niets gezien', het thrillerdebuut van Shanna de

Jong, ter beschikking gesteld door A.W. Bruna Uitgevers., is gewonnen door mevr. I. Hage in Stavenisse. Wij nemen contact met u op voor de overhandiging van de prijs. De extra prijs, het nieuwste Album van de redactie van Zeeuws Weerzien, ter beschikking gesteld via onze digitale nieuwsbrief (wordt ook abonnee via www.zeeuwsweerzien.nl), is gewonnen door mevr. M. van de Velde in Terneuzen.

Gebogen pvc-pijp om je middel

Een flink stuk pvc pijp, een zaag, een koppelstuk en lijn.

Plus een handige vader. Veel meer was er niet nodig om eind jaren '50 in te haken op de rage die was overgeslagen vanuit Amerika: hoelahoep. Afgeleid van de Amerikaanse naam hula hoop, wat eigenlijk vertaald moest worden als hoela hoepel.

door Peter de Jonge

Die hoepel bood kinderen, vooral meisjes, urenlang speelplezier. Nadat je 'm met een flinke zwaai net boven je heupen in beweging had gezet kon je met een soort buikdans, je handen in de lucht of je armen over elkaar, de hoelahoep eendeloos laten draaien. Nou ja, eendeloos? Je moest wel blijven bewegen en zorgen dat de hoepel niet onder je heupen kwam, want dan zakte hij op de grond als een broek zonder elastiek.

Wedstrijden Overall in Zeeland werden hoelahoep-wedstrijden gehouden.

Onder massale belangstelling hield de Vlissingse buurtvereniging 'Nieuwendijk-Zeilmarkt' eind november 1958 een kampioenschap hoelahoep. | Foto: Zeeuws Archief, Fotocollectie Vlissingen, nr 15285

Dagblad De Stem meldde eind november 1958 dat er rond de Sinterklaasintocht een wed-

strijd om het kampioenschap van west Zeeuwisch-Vlaanderen werd gehouden op het Ledel-

plein in Oostburg. Volgens de krant konden de fabrikanten van plastic buizen de vraag niet aan.

Damborden en kruiwagens

Bij het thema van deze krant, kwam ik al snel tot de conclusie, dat ik weinig herinneringen heb aan spullen die bij ons thuis zelf werden gemaakt. Een vlagge aan mijn man Gerrit leverde het volgende verhaal op

door Jopie Meerman

„Er is wat afgeknutseld vroeger. En niet alleen omdat knutselen leuk was, maar als iets niet te koop is, of veel te duur, dan maak je het toch zelf. Opa Gerrit Vis, machinist op het Thoolse stoomgemaal, maakte damborden, die ook nog eens

als je het bord omdraaide, als schaakbord gebruikt konden worden. Zo'n dambord hebben wij nog. En opa maakte van die kleine behendigheidsspelletjes, die waren zo moeilijk dat we er na bijna 100 jaar nog moeite mee hebben.”

Kruiwagens

„Hij maakte voor zijn kleinkinderen kruiwagens. Ook voor mij, zoals op de foto te zien is. Maar het pronkstuk van die huisvlijt was een arreslee. En laat daar nou net geen foto meer van bestaan. Maar die slee wordt nog altijd in de familieverhalen genoemd.”

„We hadden ook nog een prikslee met priksokken. Die werd niet door opa Vis, maar een plaatselijke timmerman gemaakt. En voor de ijzeren glijders die bij de prikslee hoorden werd dan weer een plaatselijke hoefsmid ingeschakeld.”

Priksleeën

„Laatst hoorde ik een mooi verhaaltje over priksleeën. Iemand zei dat het zondagmiddag priksleeën was in de kerk. Klonk mij wel erg vreemd in de oren. Het bleek dat er voor de middagdienst geen predikant beschikbaar was, dus het werd preek lezen...”

Gerrit Meerman met zijn door opa gemaakte kruiwagen. | Foto: collectie familie Meerman

Onverwoestbare wieg gaat generaties lang mee

Zelfgemaakte wiegjes en boxen. Ze staan volop op zolders in Zeeland, want ze gaan generaties lang mee.

door Peter de Jonge

Piet Jacobse (81) uit Vlissingen is de oudste uit een gezin van elf kinderen. Toen Kees, het vijfde broertje, in 1962 werd geboren vroeg zijn moeder of hij geen wieg kon maken. Hij was per slot van rekening leerling-timmerman. Vervolgens moest er ook nog een box komen. Hij draaide er zijn hand niet voor om.

Op de Nieuwendijk in Vlissingen deden in dezelfde periode 400 kinderen mee aan de wedstrijd, die werd gewonnen door de 12-jarige Addie Leynse.

En de Bevelander plaatste die maand een gedichtje:

Tussen Walch'rens hogen duinen Staat de barones van Thuienen! Z'is een dame, oud en stijf, Draagt een vliegwieltje rond haar lijf Draaien op haar hoge hakken, En ze laat haar lipjes smakken D'armen, die als wiken maaien... Zó laat zij haar voorwerp draaien!

Uit de mode

Zoals dat gaat met rages, veranderde het grote vuur in korte tijd tot een wakkerend vlammetje. Al in 1958 brengt het Zeeuws Dagblad het bericht HOE-LA-HOEP IS DE MODE WEER UIT. Waarschijnlijk was dat wensdenken, want niet iedereen was verrukt over die wulpse bewegingen en er waren zelfs artsen die waarschuwden voor gevaar. Tot begin jaren zestig werd er op straat volop gehoelahoep. Van speelgoed veranderde de hoelahoep in de 21ste eeuw tot een hoepel als fitness-apparaat. De pvc-buis werd vooral weer gebruikt om elektriciteitsdraden door te leiden.

De zesmans-tandem, een wonder op wielen

Toen de eerste proefritjes met het gevaarte werden gemaakt konden de IJzendijkenaren hun ogen nauwelijks geloven. Hoe was dát mogelijk? Willem Verplanke, wielerfan in hart en nieren, had in z'n vrije uren een zesmans-tandem geconstrueerd.

door Peter Verdurmen

Een wonder op wielen. De 'vuurdoop' vond tijdens de jaren tachtig plaats tijdens een wielerveekend voor de jeugd in Petit Paris.

Het ontwerp van zo'n verlengde fiets luistert nauw, wist Willem. Pech lag op de loer. Platte buizen van de sloop („Die kun je makkelijk aan elkaar lasen”), assen, trappers, wielen, een stuur, remmen en gouden handen, daarmee bouw je een zesmans-tandem die opzien baart.

Lekke ketting

Na het wielerveekend wilden anderen de mega tandem ook wel eens uitproberen, zoals het gelegenheidsteam Groosman-Van Looy. De stunt tijdens de volkskoers, onderdeel van de najaarskermis in IJzendijke, pakte niet helemaal uit naar wens, aldus Michel Groosman. De meubelmaker, loodgieter, slager, aannemer en de twee jonkies moesten al na twee ronden afstappen. Lekke ketting...

Willem Verplanke leende het rollend mirakel regelmatig uit. „Op een gegeven moment ben ik daarmee gestopt. Steeds was er weer iets anders kapot.”

Een tandem van deze lengte staat vlug in de weg. Er restte dan ook niets anders dan sloop. Later bouwde de IJzendijkse liefhebber van retro rijwielen

Het gelegenheidsteam Groosman-Van Looy met de zesmans-tandem van Willem Verplanke. | Foto: Peter Verdurmen

samen met Erwin Groosman, de plaatselijke smid, een vélocipède met een groot voorwiel en klein achterwiel. Hij heeft 'm

nog steeds, maar erop fietsen, nee, dat durft Willem niet meer aan. Een val kan immers nare gevolgen hebben.

Garage en poppenhuis

Tineke Kodde uit Arnhemuiden laat weten dat ze in de jaren zeventig en tachtig alles zelf maakten: kleding, zoals de trouwjurk door mijn zus, een colbertjasje voor manlief, een 'garbardine' regenjas en een badstof duster voor oudere dochter. Te veel om op te noemen. „Hoe meer ik er over nadenk, hoe meer me te binnen schiet. Bij het bekijken van de kinderfoto's is het voortdurend: dat is zelfgemaakt, dat en dat.....Alleen een smockjurkje heb ik nog ergens hangen”, schrijft ze. Maar ook speelgoed maakten ze. Haar man zorgde voor een poppenhuis en een garage. Die zijn nog steeds in gebruik bij de kleinkinderen. | Foto: collectie Tineke Kodde

Al dik tevreden met een enkel witvisje

Zo op het oog zou het een beeld kunnen zijn uit de 'Schipper van de Kameleon'. De Friese tweeling Hielke en Sietse Klinkhamer beleven in de nostalgische jeugdfilm met hun zelfgebouwde motorboot allerlei spannende avonturen. De jonge bioscoopbezoekers smulden ervan.

door Peter Verdurmen

Maar dit is geen film. Het zijn gewoon twee Zeeuws-Vlaamse schooljongens uit 'Dji' (Eede) die zich vermaken met een zelfgemaakte hengel.

Luc Blondeel en Mario Cuelenaer

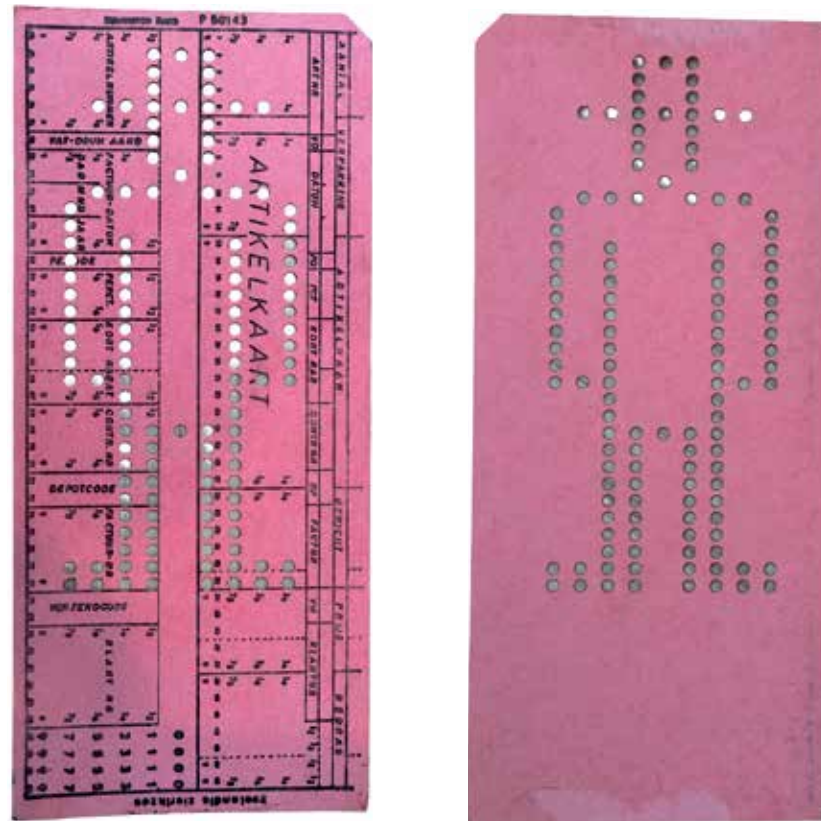
re proberen in de Biezen, tussen Eede en Sint-Laureins, visjes te verschalken in de sloot. „Veel vingen we niet”, herinnert Luc zich. Met een enkel witvisje waren de twee knapen al dik tevreden. Voor paling hoefde moeder de pan niet klaar te zetten...

Werken op het land Hebben kinderen tegenwoordig zeeën van tijd, althans zo lijkt het, eind jaren zeventig was dat allesbehalve vanzelfsprekend. Al op jonge leeftijd werkte Luc mee op het land. Op warme dagen lonkte het zwembad in Aardenburg. Een verfrissende duik zat er echter meestal niet in. „Zo ging dat toen”, stelt hij vast.

Wat weet u er nog van?

Het tuinpad van mijn vader

In uw blad Zeeuws Weerzien vraagt u om herinneringen van vroeger. Ik groeide op in Colijnsplaat en de schuren van onze Zuidkerkstraat stonden als het ware op de grens van het dorp. Daarachter lag een groot kavel dat werd gebruikt door de inwoners om groente te kweken. Gewoon om voldoende verse groente op tafel te kunnen zetten én voor een stukje degelijke ontspanning. Spitten, zaaien, wieden en oogsten: je was er een heel jaar mee zoet. Met in de schuur nog 1 of 2 varkens en een toom kippen in de ren. We waren zeg maar zelfvoorzienend. Ik kijk nu, wonend in Cleijenborch, op de oude grens uit. Waar wij vroeger dagelijks met mijn vader met gereedschap op de schouder naar onze kavel liepen (50 Noord Bevelandse roeden), is nu een hele woonwijk verzezen, inclusief mijn eigen appartement. Destijds hebben mijn vader en mede-tuinders daartegen geprotesteerd, wat de krant nog heeft gehaald. Maar het mocht niet baten. Piet Karman, Colijnsplaat

Ponsafdeling

Naar aanleiding van onze vorige editie over communicatie, stuurde Marianne Wattel uit Brabant ons een herinnering aan haar werk op de ponsafdeling bij Zeelandia in Zierikzee. Daar hoorden twee foto's van door haar gemaakte ponskaarten bij, die per abuis niet waren afgedrukt. Bijgaand alsnog. In werkelijkheid zijn de kaarten zo'n 18,5 bij 8 cm. Marianne schreef: „Er waren bakken vol ponskaarten, waaronder voor de voorraad bakkerijgrondstoffen. Ook werden ze gevoegd bij facturen. Ik maakte zelf ook ponskaarten. Bij het vertolken kwamen de letters en cijfers op de kaarten. Hier heb ik deze kaart met een mannetje gemaakt. De laatste 9 maanden heb ik gewerkt bij de afdeling voor leveringen aan het buitenland: facturen en grenspapieren maken en telexen naar het buitenland.”

Van de helling van de boulevard af

Mijn vader heeft vroeger zelf een kar gebouwd met de wieltes van een oude kindervan. Daarmee reden we de helling af van de boulevard, achter het strandhotel, vóór de verbreding en verhoging van de dijk bij de Leeuwentrap. Toen kon dat nog, er was weinig verkeer. Met al mijn broers en zussen hebben we ermee gespeeld. De één mocht sturen en de ander zat op de achterbank en duwde met zijn/haar benen de kar vooruit. De bestuurder en de duwer zaten dus met de ruggen tegen elkaar, daarom was het makkelijk van de helling te rijden met een noodvaart. Toen ik deze herinnering besprak met mijn oudste broer, voegde hij er nog aan toe dat het stuur was gemaakt van het houten deksel van een toilet. Ook bleek mijn vader nog een rem te hebben gemaakt (de rechtopstaande stok voor het stuur), want de snelheid waarmee we van de helling gleden werd veel te groot. U ziet: jullie doel om over vroeger te praten, werkt ook in familiekring! Christien van der Welle, Vlissingen

Huisvlijt

Mijn vader en moeder zijn beiden in 1917 geboren. Na de 'verlengde basisschool' (8 klassen) was het heel normaal dat je ging werken. Door later veel diploma's erbij te halen zijn ze heel ver gekomen maar handig waren ze ook. Mijn vader maakte een vrachtwagen voor mijn broer, ik zat er in en droeg een door mijn moeder gebreid jasje met een mutsje met kattenoren, toen erg modern. Van een pak van mijn vader maakte mijn moeder kleding voor ons. Of ik er blij mee was? Het prikte maar dan mocht je je pyjamabroek eronder aan, dat scheelde veel. Ook kreeg ik een poppenwagen, met een duwstang van gordijnrails. Zelfs de pop was zelfgemaakt. Mijn moeder kocht vaak stof bij Poley in de Ganzenpoortstraat in

Goes of bij het Stoffenpaleis in de Lange Kerkstraat. We droegen nooit dezelfde stoffes of jurkjes als zusjes zijnde. Ze naaide veel uit de Marion. Wij hielpen dan met het zoeken van de goede lijntjes op het patroonpapier en daarvoor was het radeerwielje, zoals op de foto te zien, met houten klossen waar het garen opzat. Mijn moeder had een elektrische naaimachine. Wij mochten terwijl zij bezig was, spelen met de knopendoos die altijd vol zat. Er was ook een tijd dat je bij Bleu Band kon sparen voor breiwol, grasgroene kleur! Dan liepen er 3 kinderen in zo'n trui. Dat vonden we niet zo leuk weet ik nog. Ik heb zelf nooit op naailes gezeten maar alles van mijn moeder geleerd. Cobi de Lange- van der Wiele, Koudekerke

Wilt u reageren op een artikel of heeft u een mooie herinnering bij het thema van deze of volgende krant? Stuur uw reactie, bij voorkeur met foto, naar redactie@zeeuwsweerzien.nl of Postbus 33, 4350 AA Veere. De redactie behoudt zich het recht voor om uw inzending in te korten of te redigeren.

De prijs van lamsoren

Ik herinner mij nog goed dat er vroeger bij ons in Middelburg een Arnhemuidse boerin aan de deur kwam met een juk met twee mannen vol zeekraal en lamsoren.

Wij aten dat in het seizoen met regelmaat. Zojuist zag ik bij de viskraam dat de prijs van deze groente nu 2,49 euro per ons is. Weet iemand nog wat je daar zo'n 60 jaar geleden voor betaalde? Lies de Keuning-Joziase, Middelburg

Zelfgemaakt speelgoed

Vroeger werd er door vaders nog wel eens speelgoed gemaakt voor de kinderen. Meestal waren dit vaders die op een technische school, een ambachtsschool, hadden gezeten. Zoals ik. Je had gelird voo timmerman. Je kon dus omgaan mee 'n aomer en 'n zaoge. Op den outvumme, achter 't vérkenskot, lagen er altijd wel stukjes out of een planke die je had gebuit aan de zji. Ook uit een bovendurpel van een oud out'n kozijn was wel wat te maok'n. Je kon er bijvoorbeeld de cabine voor een speelgoedkraone uit zagen en die blauw verven. En de poten van de kraan zijn van een oud bijzettafeltje van opoe. Nooit niks weggooiën was toen het devies. 'Voo 't zelfde geld eit ooit nog eens 'n kjiir wā nwoddig' wier ter dan gezegd. (Toen werd er al gedacht aan een noodpakket!) Alles kon je gebruiken. En wat maak je dan voor je zoon? Naast een kraan natuurlijk een auto en een karre. En een trekker. En natuurlijk een bus! Vroeger gieng mijn vaoder en moeder 'mee de bus mee' op Nummer Jin (Nummer

Een), een buurtschap dat hoorde bij de gemeente Dwofplate (Hoofdplaat). Ze hadden geen auto en hebben die ook nooit gehad. En die bus is altijd in mijn gedachten blijven hangen. Het was een grwotte bus. En mwoj geel. En ook mooi van vorm. Prachtig ontworpen. Degelijk. Van de ZWN. Vervoersonderneming Zuid West Nederland. Dus die bus enk gemaakt voor mijn zeuntje. En blieje dat tie was! En ik ook. Speelgoed. Maar dan van out éé. Dā leeft. Puur natuur. Niks dat mwojjer is. Op 1 november 1994 was het gedaan met de ZWN. Roger Blaakman, Oostburg

Lockefeir

Op de voorpagina van ons voorjaarsnummer stond een foto van een echtpaar dat een grote geldprijs won met een prijspuzzel in dagblad De Stem. Daarbij werd de naam Lockefeir genoemd. Dit moet echter Lockefeir zijn.

Wij ontvangen veel verzoeken om een abonnement te kunnen afsluiten op onze krant. Helaas is dit niet mogelijk. De krant is gratis af te halen op ruim 400 afhaalpunten in heel Zeeland. Kijk op www.zeeuwsweerzien.nl, tabblad 'afhaalpunten' voor een locatie bij u in de buurt. Woont u buiten Zeeland? Vraag een kennis of familielid om de krant aan u toe te sturen of lees de krant digitaal op onze website.

Helaas is het niet altijd mogelijk uw reactie te plaatsen. Wij bewaren uw inzending wel, ter inspiratie voor toekomstige edities. Ook treft nog meer herinneringen van lezers op onze website www.zeeuwsweerzien.nl onder het tabblad 'van lezers'. Veel leesplezier!

Luc Blondeel (l) en Mario Cuelenaere proberen met een zelfgemaakte hengel enkele visjes te verschalken. | Foto: Peter Verdurmen

Samen lezen en herinneren

Uitnodiging

Wat weet u er nog van?

Vroeger maakten we het gewoon zelf. We repareerden, verstelden, vermaakten en stopten gaten. We verzamelden materiaal dat voor handen was en bouwden er de mooiste dingen mee: een kar om van de heuvel te rijden, een wieg voor de pop. Huisnijverheid was de normaalste zaak van de wereld. Wat weet u nog van die tijd? Wij horen uw verhalen graag!

Geef u op voor een bijeenkomst

Kom langs op één van de locaties verspreid over Zeeland. Vrijwilligers van Zeeuws Weerzien zijn aanwezig om u welkom te heten met een kopje koffie of thee. Zij gaan graag met u in gesprek over het thema van deze krant. Uw herinneringen vormen een goede aanvulling op de Zeeuwse verhalen die wij verzamelen.

Toegang

De toegang is gratis. Neem gerust een kennis of buurman/buurvrouw mee. Op sommige locaties vragen wij een vrijwillige bijdrage voor een kopje koffie of thee.

Aanmelden

U bent altijd welkom, dus kom gezellig langs. Heeft u vragen, neem dan contact op met Rina Cevaal via leesteam@zeeuwsweerzien.nl.

Kijk op www.zeeuwsweerzien.nl/leesteam voor actuele informatie en (nieuwe) bijeenkomsten bij u in de buurt.

Leesteam van Zeeuws Weerzien nu ook in Zeeuws Archief

Verspreid over Zeeland gaan vrijwilligers van Zeeuws Weerzien in gesprek met ouderen om hun herinneringen aan het thema van onze krant te vernemen. Er komen steeds nieuwe locaties bij. Zo waren we onlangs voor het eerst in het Zeeuws Archief in Middelburg. Een inspirerende locatie om herinneringen op te halen. Archivaris Peter Blom, tevens redactielid van Zeeuws Weerzien (2e van links op de foto), zal in het najaar wederom gastheer zijn en leidt ons dan ook rond in het archief. Houdt de volgende editie van Zeeuws Weerzien (verschijning eind oktober) in de gaten!

Deelnemers aan de herinneringsbijeenkomst in Middelburg brachten prachtige handwerkjes mee. Destijds met veel geduld gemaakt, met best ingewikkelde technieken. Heeft u ook nog iets bewaard dat u vroeger zelf heeft gemaakt? Kom naar één van de bijeenkomsten en toon het ons!

Word ook gastvrouw of gastheer

Samen herinneringen ophalen aan het Zeeland van vroeger is een activiteit die velen aanspreekt. Het geeft positieve energie en schept een band onder de deelnemers. Lijkt het u leuk om, samen met een andere vrijwilliger, een herinneringsbijeenkomst te begeleiden? Neem dan contact op met Rina Cevaal via leesteam@zeeuwsweerzien.nl. De bijeenkomsten zijn ongeveer 4x per jaar in uw eigen regio. U heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan workshops voor vrijwilligers. Liever een andere taak binnen onze organisatie? Wij kunnen uw hulp goed gebruiken bij secretariaatswerkzaamheden, PR, ondersteuning van distributie en meer. Neem voor algemene informatie contact met ons op via secretariaat@zeeuwsweerzien.nl.

Onze vrijwilligers ontmoeten u graag in:

ZEEUWS-VLAANDEREN

Buurthuis de Triangel

Korte Kerkstraat 26, 4531 CL Terneuzen
donderdag 18 september, 13.30 uur

ZUID-BEVELAND

SVRZ Erasmuspark

Troelstralaan 160, 4463 XZ Goes
donderdagmiddag 24 juli, 14.30 uur

Villa Ter Weel

Joannaplantsoen 1, 4462 AV Goes
donderdag 7 augustus, 14.00 uur

Cederhof (Mannensoos)

Cederlaan 94421 BZ Kapelle
donderdag 14 augustus, 10.30 uur

De Vroone Kapelle

C.D. Vereeckestraat 74, 4421 CE Kapelle
woensdag 27 augustus - 15.00 uur

Cederhof

Cederlaan 94421 BZ Kapelle
donderdag 28 augustus, 14.00 uur

De Inloop Hoornbeekcollege

van Dusseldorpstraat 45, 4461 LT Goes
donderdag 11 september, 13.30 uur

Bibliotheek Kapelle

Vroonlandseweg 49, 4421 BW Kapelle
donderdag 25 september om 15.00 uur

NOORD-BEVELAND

Stichting Ouderenzorg

Noord-Beveland - Amaliahof
Eduard Flipselaan 1, 4491 GS Wissenkerke
vrijdag 5 september, 10.30 uur

WALCHEREN

ZB Bibliotheek van Zeeland

Kousteensedijk 7, 4331 JE Middelburg
woensdag 23 juli, 14.00 uur

dinsdag 19 augustus, 14.00 uur

woensdag 17 september, 14.00 uur

dinsdag 21 oktober, 14.00 uur

Korenmaat

Kerkstraat 6, 4351 AK Veere
vrijdag 25 juli, 14.00 uur

vrijdag 5 september, 14.00 uur

Dorpshuis Ons Dorpsleven/ Theater De Verwachting

Dorpsstraat 22-24, 4389 TP Ritthem
donderdag 7 augustus, 14.30 uur

'Breigroep', Het Gasthuis

Noordpoortplein 2, 4331 RN Middelburg
donderdag 21 augustus, 10.30 uur

Bibliotheek Vlissingen

Spuikomweg 7 4381 LZ Vlissingen
dinsdag 26 augustus, 14.00 uur

Bie de Buren

Markt 15, 4341 EM Arnemuiden
vrijdag 12 september, 14.00 uur

SVRZ De Kreek

Krekepad 37, 4361 JJ Westkapelle
woensdag 17 september - 10.30 uur.

SCHOUWEN-DUIVELAND

Bibliotheek Zierikzee

Hatfieldpark 1, 4301 XC Zierikzee
vrijdag 8 augustus 2025, 15.00 uur

Bibliotheek Burgh Haamstede

Julianastraat 22, 4328 AS Burgh-Haamstede
donderdag 11 september 2025, 14.00 uur

Hartelijk dank aan alle gulle gevers die ons naar aanleiding van de oproep in de vorige krant, hebben verblijd met een vrijwillige bijdrage. Wij hebben geen contactgegevens om iedereen persoonlijk te kunnen bedanken, daarom hopen wij dat u dit bericht leest. Wij zijn blij met uw gift! Deze is van groot belang voor het voortbestaan van onze krant. Zeeuws Weerzien komt tot stand dankzij de inzet van louter vrijwilligers. Financiële ondersteuning die in de

Wij gaan door! Helpt u ons?

afgelopen jaren is verkregen d.m.v. subsidie en fondsenbijdragen, is beëindigd. Maar wij gaan door! Uw hulp is daarbij van onmisbare waarde. Dat kan op twee manieren. Door middel van het plaatsen van een advertentie in

de krant (neem contact met ons op via adverteren@zeeuwsweerzien.nl voor de diverse mogelijkheden) of door middel van een donatie via IBAN NL37 RABO 0336 2762 73 t.n.v. Stichting Zeeuws Weerzien. Uw gift wordt volledig ingezet voor de vormgeving, productie en verspreiding van de krant. Zeeuws Weerzien is ANBI genoteerd – uw gift is aftrekbaar van de belasting. Wij zijn blij met iedere bijdrage. Help ons om dit mooie werk voort te zetten!